У кошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюз: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 141. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1970 Ч. 141. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 7 серпня 1970 р.

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕГНЮ дуже гостро виступив проти двох демократів, колишніх близьких співробітників покійного президента Джана Ф. Кеннеді, називаючи їхні заяви „негідними й підлими". Егню ганьбить Кеннета О'Данелла і Лоренса О'Браєна, за те, що невірно представляють покійного президента Кеннеді, щоб цим способом здобути собі прихильність виборців, бо О'Данелл цього року кандидує на губернатора Массачусетс. О'Данелл заявив журналістам, що всі знають про необосновані твердження віце - президента, і тому нема потреби їх спростовувати.

ПРЕДСТАВНИКИ 21-ГО СТЕЙТУ ЗАЯВИЛИ, що вони підкоряться федеральному законові і дозволять голосувати виборцям, які закінчили 18 років, як цього домагається новий виборчий закон, який зобов'язує від січня 1971-го року. Два стейти, Джорджія і Кентаки вже тепер дозволяють голосувати виборцям після закінчення 18-го року життя. Головний прокуратор Джан Н. Мітчелл вислав був листи в цій справі до всіх 48-ох стейтів.

ПАНІ ДЖОРДЖ РОМНІ, ДРУЖИНА СЕКРЕТАРЯ мешканевих справ і міського розвитку, виграла правибори в стейті Мишиґен і здобула номінацію на кандидата від Республіканської Партії. Щоб стати сенатором ЗСА вона мусить 3-го листопада перемогти ще кандидата Демократичної Партії — сенатора Філіпа А. Гарта, який старається про перевибір. Ромні дістала 265,056 голосів, а її противник 245,654. Пані Ромні має 52 відсотки голосів, а її противник — стейтовий сенатор Роберт Дж. Гюбер — 48 відсотків. Республіканці сподіваються, що пані Ромні дістане багато більше голосів.

15 СТЕЙТІВ ЗАСКАРЖИЛИ У НАЙВИЩОМУ СУДІ у Вашингтоні найбільші автомобільні фірми за те, що вони не стараються зменшити занечищування повітря автами, які вони продукують. В скарзі говориться про те, що ці фірми вже 17 років порозуміваються на те, щоби одна з них не зробила чогось такого, що зменшувало б занечищування повітря. Оскаржені фірми: Дженерал Моторс, Форд, Амерікен Моторс, Мотор Компані, Крайслер та Отомобіл Менюфекчерерс Ассошіейшен.

ФОРДОВА МОТОРОВА КОМПАНІЯ повідомила, що вона вирішила збільшити ціну на авта продукції 1971-го року на 5 відсотків. Це збільшення відноситься до ціни на особові і вантажні авта. Одночасно Фордова Компанія повідомляє, що вона уневажнює п'ятирічні гарантії на мотори та на споріднені з ними частини. Але однорічні гарантії на всі інші частини Фордових авт залишаються. Моделі нових авт 1971 будуть вислані продавцям у вересні ц. р. Компанія вияснила, що авта „Мейврік" та вантажні вози подорожчають не на 5, а на 6 відсотків. Це значить, що ціле авто 1971 р. коштуватиме на 125 долярів більше, як модель 1970-го року.

його1Св

У СВІТІ

ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ ДОМОВЛЕННЯ МІЖ ЗСА И ЕСПАНІЄЮ в справі дальшого втримування американських мілітарних баз на території Еспанії, яке відбулося в четвер 6 серпня ц. р., текст цього домовлення опубліковано в пресі разом із листом державного секретаря ЗСА Вільяма Роджерса до міністра закордонних справ Грегорія Льопеза Браво. У домовленні і в листі з'ясовані засади, й межі співпраці обох держав у їхніх оборонних заходах.

УРЯДОВА КРИЗА В ІТАЛІЇ закінчилася призначенням нового уряду, що його сформував й очолив, як прем'єр Еміліо Кольомбо, 50-літній провідник християнських демократів Італії. Тривала ця криза точно цілий місяць від 6 липня ц. р., коли зрезиґнував попередній прем'єр, також християнський демократ Маріяно Румор. Новий, уже 32-ий з черги з часу, як в Італії був зліквідований у 1943 р. фашистівський режим, італійський уряд мало відрізняється за своїм складом від уряду Румора. Міністром закордонних справ залишився Альд Моро. Новий уряд Кольомбо складається із 27 членів, у тому числі 16 християнських демократів, 6 соціялістів, 4 соціял - демократів й 1 республіканця.

В БОЙОВИХ ОПЕРАЦІЯХ У В'ЄТНАМІ згинуло в нулому тижні — від 26 липня до 1 серпня ц. р. 78 американських вояків, тобто на один більше, як згинуло в тижні перед тим. В той же час було 659 ранених, на 149 більше, як в тижні від 18 до 25 серпня. Командування південно-в'єтнамських збройних сил сповістило, що в минулому тижні згинуло 260 вояків проти 325, які згинули в тижні від 18 до 25 липня. Ворожі втрати обраховують на 1 278 вояків, убитими. Протягом 5 тижнів, від 28 червня до 1 серпня згинуло 354 американців.

У ТРИПОЛІ В ЛІБІЇ закінчилася в четвер 6 серпня ц. р. конференція п'яти арабських держав, з участю Об'єднаної Арабської Республіки, Йорданії, Сирії, Судану і Лібії. Під час конференції обговорювано справу мілітарної кооперації у війні арабських держав проти Ізраїлю і в ній брали участь міністри закордонних справ і міністри оборони. Цілком зігноровано під час конференції справу американської пропозиції про перемир'я на Середньому Сході. Не брали участи в конференції представники Іраку й Альжиру.

МОХАММЕД ГАССАНЕЙН ГЕЙКАЛ, виконуючий обов'язки міністра закордонних справ Об'єднаної Арабської Республіки, заявив, що це даремна справа вірити, щоб арабські повстанські організації, діючи в Палестині, могли власними силами й засобами здобути якісь успіхи у визвольній війні проти Ізраїлю. На думку Гейкала, він одночас є також головним редактором газети „Аль Аграм" в Каїро, справу арабсько - ізраїльського конфлікту треба трактувати широко, в цілості, а не тільки з увагою на безпосередні цілі партизанських організацій.

ФРАНЦІЯ ЗАКІНЧИЛА в четвер 6 серпня ц. р. серію восьми спробних атомових експлозій, що їх завданням було устійнення й випробування остаточної форми першої французької гідрогенної бомби. Останню спробу з цієї серії перенесено на Південному Пацифіку. До цього часу Франція перевела усіх 22 атомові спроби на Пацифіку, куди перенесено ці спроби із альжирської Сагари.

В цьому році число покликаних рекрутів найменше від 1964 року

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Р. Лерд повідомив на пресовій конференції, що цього року число покликаних рекрутів до військової служби є найменше від 1964-го року, коли ЗСА почали були вмішуватися у війну у В'єтнамі. До кінця цього року мають ще покликати тільки 39,000 рекрутів: 12,000 у вересні, стільки само в жовтні, 8,000 у листопаді і тільки 7,000 у грудні. Директор Рекрутаційного Уряду Куртіс Тарр запевнив юнаків, які цього року мають увійти в покликання до військової служби, бо минулого року витягнули були жереби з числами, що ті всі молоді люди, які мають числа більші, як 195, можуть бути певні, що їх не покличуть до військової служби. В цьому році число рекрутів становитиме 163,000. Для порівняння треба пригадати, що в 1964-му році покликали були 197,000 рекрутів, а в 1969 році це число становило 289,900. В цьому році покликуватимуть поважне число тих молодців, які, як студенти, мали відкладену військову службу. Число покликуваних рекрутів зменшується, як підкреслив секретар Лерд, тому, що американські збройні сили плянуються відкликувати з В'єтнаму.

Палата схвалила реформу Поштового Департаменту

Вашингтон. — Конгрес в дні 5-го серпня закінчив працю над реформою Поштового Департаменту, бо в тому дні Палата Репрезентантів більшістю 339-ох до 29-ох голосів прийняла законопроєкт в цій справі, який давніше схвалив Сенат. Тепер Президент радо підпише цей проєкт, бо це були його пляни зреформувати пошту систему, організація якої була без змін від 1789 р., коли її вперше зорганізував був славний Бенджемін Франклін. Теперішній головний поштмайстер Вінтон М. Блавнт заявив, що нова незалежна від Конгресу приватна агенція зможе поліпшити поштову службу, бо вона користуватиметься найновішими технологічними винаходами. Цю агенцію очолюватиме 11 членна Рада, висоту поштових оплат вирішуватиме окрема комісія. Новоприйнятий законопроєкт збільшує платні 750,000 поштових працівників із важністю від 18-го квітня. Збільшення платень становить 8 відсотків і коштуватиме державну скарбницю більше — 645.8 мільйона долярів річно. Поштмайстер Блавнт заявив, що збільшення поштових оплат першої кляси покриє це збільшення видатків. Обидві партії підтримували урядовий плян зреформувати поштову службу. Секретар Президента Роналд Зіґлер заявив, що Ніксон вдоволений зі схваленого проєкту, який підпише на початку найближчого тижня. Нова агенція називатиться: „Поштова Служба ЗСА".

Підземні гарячі води як джерело електричної енергії

Сакраменто, Каліфорнія. — Професор Каліфорнійського університету д-р Роберт Рекс заявив, що недавно виявлений, величезний океан підземних гарячих вод в південній Каліфорнії може бути джерелом електричної енергії для того району на протяг кількадесятьох років. Ця гаряча вода може продукувати річно 20,000 мегаватів електричної енергії та від 5-ох до 7-ох мільйонів акрофітів дистильованої води. Д-р Рекс звітував про це відкриття на окремій комісії Стейтової Леґіслятури. Дослідна група наукових вияснила кілька гарячих „піль" під землею, що становить площу 1.000 квадратових міль під „Імперіял Веллі". Д-р Рекс твердив, що ці гарячі поля мають потенціяльну силу, що рівняється на 15 разів більшій силі, яку має відома Гуверова гребля. Мехіканські інженери, казав д-р Рекс, випередили в технології на 5 років ЗСА, коли йде справа про використання термічної (теплової) сили землі.

ОРДЕНОНОСНИЙ Ю. СМОЛИЧ

Відомий із своєї діяльности в інституції всесоюзного КГБ, Відділення в Україні, — в Товаристві культурного зв'язку з українцями за кордоном, Ю. Смолич одержав за „видатні заслуги" 28 липня, з рук голови Президії Верховної Ради СССР М. Підгорного, звання: „Героя соціялістичної праці", орден Леніна і золоту медалю „Серп і молот".

СПЕКА ТАКОЖ І У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Південнов'єтнамські вояки із з'єднання Спеціяльних Збройних Сил, стаціонованого поблизу камбоджського кордону, охолоджуються в одному з Іриґаційних ровів у В'єтнамі.

МОСКВА І БОНН ДОСЯГНУЛИ ПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ ДОГОВОРУ ПРО „ЗАКРІПЛЕННЯ МИРУ" В ЕВРОПІ

Москва. — СССР і Зах. Німеччина погодилися в четвер 6 серпня ц. р. під час передостанньої сесії своїх переговорів на проєкт договору, який зазсуджує стосування сили в розв'язуванні конфліктів і непорозумінь між ними і підтверджує непорушність теперішніх европейських границь, не виключаючи водночас у принципі евентуального майбутнього об'єднання обох Німеччин, Східньої і Західньої. Досягнене порозуміння відкриває шляхи для видатного покращання взаємин між Бонном та Москвою й іншими членами Варшавського Пакту, тобто східньоевропейської оборонної системи. У зв'язку з устійненим порозумінням Західня Німеччина сповістить окремими листами уряди ЗСА, Великої Британії і Франції, що проєктований договір між Бонном і Москвою не касує в ніякій мірі їхніх прав, пов'язаних із перемогою союзників у другій світовій війні. Цими листами була б водночас заперечена інтерпретація цього договору, як фактичного й остаточного мирового договору між Німеччиною і Совєтським Союзом. Підписання порозуміння міністрами закордонних справ СССР і Зах. Німеччини Громиком і Шелем визначено на п'ятницю 7 серпня, у Спірідоновському палаці, де протягом одинадцяти днів відбувалися переговори між обома державами. Текст договору має бути опублікований пізніше. Найважливішою постановою договору є визнання Західньою Німеччиною теперішніх границь між Польщею і Східньою Німеччиною, питання яких було досі найбільш контроверсійним у взаєминах між Західньою Німеччиною і країнами Східньої Европи. Проєкт договору буде переданий на розгляд і до апробати урядам обох держав. Західньонімецький уряд заявив уже давніше, що договір не буде ратифікований, аж поки Совєтський Союз не змінить своєї політики у відношенні до Західнього Берліну, тобто ще не скасує встановлених ним обмежень вільного доступу і руху. Совєти настоюють на тому, що Західній Берлін не є частиною Західньої Німеччини і не має правноодержавних зв'язків із нею.

Переговори в Парижі далі в безвихідному сліпому куті

Париж. — Новопризначений голова американської делеґації для переговорів з Північним В'єтнамом і В'єтконгом в справі миру у В'єтнамі, амбасадор Дейвід К. Е. Брюс не добився, як і його попередники, ніякого успіху в розмовах з в'єтнамськими комуністами. Виступаючи перший раз на черговій — уже 78-ій — сесії цих „мирових переговорів", Брюс запропонував в імені ЗСАмериці деякі конкретні заходи, спрямовані на закінчення війни у В'єтнамі. Комуністи прийняли його заяву коротким ствердженням, що в його пропозиціях немає нічого нового. Не зробив ніякого враження на комуністичних делеґатів заклик Д. Брюса, щоб увести дальші переговори у більш продуктивну фазу. Представник Північного В'єтнаму Нгуєн Тґан Ле ствердив під час цієї сесії, що уряд президента Ніксона, призначаючи Брюса на голову американської делеґації, виправив свою попередню помилку — а саме непризначування протягом довгого часу голови американської делеґації. Нгуєн Тґан Ле назвав цю „помилку" уряду Ніксона „актом арогантності" у відношенні до комуністичних партнерів у переговорах. Закид Нгуєна Тґана Ле стосувався відкликання Генрі Кебота Ладжа із становища голови делеґації ЗСА ще в грудні 1969 р.

В Совєтському Союзі над дельтою Волги вибухла епідемія холери

Москва. — Згідно з повідомленням міністерства публічного здоров'я СССР, що було надруковане у четвер 6 серпня ц. р. в офіційному органі совєтського уряду „Ізвєстіях", у районі Астрахану, місті, що розташоване понад дельтою Волги, на яких 60 миль від Каспійського моря, вибухла пошесть холери. У зв'язку з цим зарядженно низку запобіжних заходів. „Ізвєстія", як також московська „Правда" й інші газети закликають населення мити руки, овочі й городину, перекип'ятовувати воду до пиття і навіть молоко. Совєтські газети попереджують також, що внаслідок пожвавленої тепер комунікації і можливостей транспорту поширення такої епідемії, як холера, не може бути виключене. В „Ізвєстіях" стверджується, що холера може бути легко принесена з таких країн, як Індія, Пакистан чи Іран, які це було часто протягом 19 сторіччя, коли холера поширювалася в Росії і звідти на Захід. Востаннє епідемія холери була в 1961 році. Почавшися на Філіппінах, вона поширювалася через південносхідню Азію, Індію, Афганістан, Іран, Ірак також в деяких областях Совєтського Союзу і припинилася аж у Туреччині. У статті про холеру, надрукованій у 15-му томі Української Радянської Енциклопедії, що був виданий 1964 року, сказано, що „в СССР . . . холеру ліквідовано", тобто, що вона там більше не поширюється.

На змаганнях СССР перемогли планеристи з України

Київ. — По всій території Совєтського Союзу відбувається так зв. „П'ята Спартакіяда з військово - технічних видів спорту, з рамени цивільної організації ДТСААФ — Добровільного Товариства Сприяння Армії, Авіяції і Флоті. Насправді це Товариство є відділенням Міністерства Оборони СССР і підготовляє маси цивілістів, особливо молодь, для воєнних потреб імперії. В російському місті Орлі у липні закінчились всесоюзні змагання планеристів, членів ДТСААФ, і перше місце між усіми командами здобули планеристи з Української ССР. За ними місця здобули „колективи Москви та Російської Федерації", сказано в „Радянській Україні" з 1-го серпня. З-поміж планеристів, які літають на кружляках - літаках без моторів, потім набирають кандидатів на летунів для військових потреб і для потреб цивільної авіяції. Змагуни - планеристи в останній день змагань, підняті окремими літаками, облітали по колу 200 кілометрів.

Ладж звітує, що Папа допомагає справі американських полонених

АМЕРИКАНСЬКІ В'ЯЗНІ В ГАНОЇ

Шведський правник Ганс - Ґеран Франк (зліва), який три тижні перебував у Північному В'єтнамі, показує повище фото з трьома американськими в'язнями летунами, які вже кілька років перебувають в полоні. Американці (зліва направо): полковник Едісон Міллер, пілот Роберт Швайцер і Волтер Вілбер.

Вашингтон. — Особистий представник президента Ніксона у Ватикані Генрі Кебот Ладж звітував Президентові, що незабаром може бути корисна зміна в положенні американських полонених уВ'єтнамі. Ладж недавно вернувся з Ватикану, де він перебував вже впродовж 30-ох днів, і повідомив Президента про те, що він конферував із Папою Павлом VI та з високими чинниками у Ватикані, і що Папа зайняв дуже прихильне становище в справі американських полонених в Північному В'єтнамі. Ладж заявив журналістам, що, на його думку, Папа і Ватикан ще багато корисне зроблять в цій справі. На домагання журналістів, щоб він докладніше з'ясував цю справу, Ладж усміхнувся і сказав, що він вірить в те, що можна було виявити в цій справі.

Українці в Канаді домагаються рівности для української мови

Вінніпеґ. — Газета „Вінніпеґ Фрі Прес" з 2-го липня принесла повідомлення про розмову канадійського міністра без портфеля, Роберта Стенбері, з представниками організованої української спільноти. Р. Стенбері займається справами етнічних меншин, їхніх культур і мов. Усі його співрозмовці домагались, щоб українська мова й культура в Канаді не називались „чужими" чи „закордонними", адже їх носії народились і виросли в Канаді. У розмові з міністром брали участь: віце-президент Комітету Українців Канади ред. Іван Сирник, посол Ізидор Глинка, як президент Шевченківської Культурної Фундації в Канаді, і Антін Яримович — скарбник КУК. В розмові міністер Р. Стенбері сказав, що „ми хочемо вживання всіх мов, які маємо в Канаді", але ред. І. Сирник наполягав на тому, що теперішній закон про „бікультуризм" у Канаді, з виділенням англійської і французької мов, як державних мов, ставить у прикре становище всі мови канадійських інших культур і спільнот, ніж англійська та французька. А. Яримович сказав міністрові, що „щоб усі канадійці почували себе рівноправними, треба, аби уряд однаково допомагав розвитку всіх культур у Канаді". В кінці вістки зазначено, що КУК репрезентує 30 крайових українських організацій у тій країні.

Загадкова стрілянина в Московській області

Московські „Известия" в числі з 4-го серпня повідомили про смертне нагородження Президією Верховного Совєту СССР Олександра Шилова „за самовідданість й відвагу про затримання небезпечного злочинця". Міліціонера Шилова посмертно нагороджено орденом червоної зірки. Газета подала: „Оперативна Група карного розшуку Дмитрівського району Московської області одержала повідомлення, що в Яхромському районі, поблизу гідроспоруд, якийсь Маслов, озброєний мисливським обрізом, поранив трьох громадян і вбив стрільця, який охороняв шлюз. Прибувши на місце, оперґрупа почала переслідувати злочинця. Першим наздогнав убивцю інспектор Олександер Шилов і розпочав з ним боротьбу. Злочинець завдав йому смертельної рани, але втекти не зміг. Оточений рабініками оперґрупи, він застрілився". Більше про Маслова, озброєного обрізом, ані про причини його нападу на охоронців гідроспоруд та шлюзу, нічого не повідомлено.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

П'ЯТИРІЧЧЯ ЖУРНАЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ „НАШЕ СЛОВО"

Аделяїда. — Скінчилось п'ять років видавання квартальника Союзу Українок Австралії, журналу „Наше Слово", і з 1970-им роком розпочався шостий рік його появи. Журнал редаґує п-і Марія Ковшик. Обкладинка його друкована, 48 сторінок — циклостилеві, з багатьма ілюстраціями і прикрасами. Союзом Українок Австралії керує Крайова Управа, яку до 1970 р. очолювала п-і Л. Гасвська-Денес, після 9-го З'їзду СУАвстралії на три роки обрано головою п-і Софію Ваврик, а п-і Гасвська-Денес — почесною головою.

МЕНШАЄ КІЛЬКІСТЬ УКРАЇНЦІВ У МОНТРЕАЛІ

Монтреаль. — Це місто тепер нараховує кругло два з половиною мільйони населення, з того біля 65% складають французи „на другому місці — італійці, на третьому — англійці. Італійських імігрантів прибуває до Монтреалю дедалі, то більше і вже є їхні великі дільниці. В частині міста Сен Леонарді, де живе понад 40 тисяч людей, італійці становлять біля 45% усього населення. За останні роки кількість українців у Монтреалі поволі зменшується через те, що західні виїздять головно на захід, до англомовної провінції Онтеріо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Коротка пам'ять

У четвер 6-го серпня сповнилося чверть сторіччя з того часу, як на японське місто Гірошіму скинено першу атомову бомбу. Коментуючи тоді цю жахливу подію, „Ню Йорк Таймс" писав, що протягом тієї однієї ночі, коли це сталося, людство пережило тисячу років. Та бомба, а опісля друга, скинута на Наґасакі, вчинили неймовірне спустошення і закінчили другу світову війну. Все це, як і дальший розвиток воєнної технології, дають більше, ніж треба, причин на те, щоб про них пам'ятати. Але людська пам'ять коротка.

Бомби на Гірошіму і Наґасакі можна вважати забавками в порівнянні з тією зброєю масового знищення, що її продукується нині. Це не є „страхи на ляхи", це — найбільш жорстока дійсність, бо коли б прийшло до ядрової війни, то можна поставити хрестик на все людство, його доробок і, мабуть, на цілу нашу плянету.

Америка скинула перші дві атомові бомби і від того часу робить усе можливе, щоб вони були останні. Проте, ядрову зброю має тепер не тільки Америка, але має її Совєтський Союз, має червоний Китай, мають Англія і Франція. Немає ніякої небезпеки, що цю зброю могли б ужити демократичні країни, але є велика загроза, що якогось дня і в якомусь місці ядрову війну розпалить рука одного чи другого червоного диктатора. Така загроза існуватиме доти, поки існують диктатури, існує неволя.

Історія вчить, що воєнної загрози ніколи не можна уникнути капітуляцією. Радше навпаки. Капітуляція західніх альянтів перед Гітлером у Мюнхені не тільки не відвернула другої світової війни, але тільки її приспішила і заохотила до неї аґресора. Але й в цьому людська пам'ять коротка. Сьогодні в Америці не тільки школярі, які ще не мали нагоди навчитись історії, але й професори, які тієї історії вчать, та державні мужі - законодавці, губернатори і, зокрема, кандидати на них, прийняли капітулянтський „дух Мюнхену" за свою політичну філософію і намагаються переконати американський нарід, що тільки капітуляція Америки може врятувати світ від атомової загибелі.

На щастя, не всі американці мають таку коротку пам'ять, бо не вибрали вони за президента сенатора МекКарті, який голосив, що капітуляція Америки буде „історичною заслугою" президента, за влади якого це станеться.

Воєнізація населення

Починаючи з цього, як називає його совєтська преса, „ленінського року", в СССР дуже пожвавили працю різні цивільні товариства, які насправді займаються воєнною підготовою населення. Тепер, у серпні, по всій території СССР провадяться змагання „народних санітарних дружин", до яких набирають жінок і дівчат і в яких їх привчають подавати першу допомогу потерпілим, перев'язувати рани тощо. Вперше відбудуться навіть всесоюзні змагання таких санітарних дружин. „Комсомольская Правда" з 30-го липня згадувала, що „народні санітарні дружини подали велику допомогу лікарям під час війни".

Минулого місяця закінчились всесоюзні змагання плянеристів, на яких першість здобули плянеристи з України. Ще раніше відбулись такі ж цивільні змагання мотоциклістів, кулеметників, пілотів. У лісах на Київщині, на Волині та в Карпатах кілька тижнів тривала воєнізована гра молоді під назвою „Полювання на лисиць": молоді радіоаматори мали набивати руку на тому, як виловлювати серед лісів і викривати „ворожі радіоточки". Весною цього року в Києві й, можливо, в інших містах не лише на Україні, проведено навіть такі гри, як „швидкісна евакуація населення за місто".

Для маскування дійсних завдань і цілей таких „цивільних вправ" усе провадиться з рамени цивільного Добровільного Товариства Сприяння Армії, Авіяції і Фльоті або інших громадських товариств, як „гуртків радіоаматорів", „гуртків юних розвідників" тощо. Але керують такими гуртками переважно військові старшини.

ЦК КПСС провадить політику терору в самому СССР та імперіялістичну й дуже ризиковну закордонну політику. СССР вийшов військовими кораблями в Середземне море, встряг у війну в Індокитаї, намагається патрулювати світові моря й океани, різними способами пробиватися до Африки, пакує зброю й гроші до арабських країн. Маючи внутрі невдоволене населення та 5-тисячкілометровий кордон із комуністичним Китаєм, ЦК КПСС вже тепер намагається підготовляти цивільне населення до війни, яку сама Москва готова спровокувати, щоб вийти з безвихідних криз. Інша річ, чи принесе війна рятунок імперії...

В. Маркусь

ДНІ ПОМІСНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Торонтська релігійно - національна маніфестація під кличем „День Помісної Української Католицької Церкви" 21 червня 1970 р. знайшла широкий відгук в нашій пресі та серед громадської думки. Перебіг самої маніфестаційної частини та звіт із конференції Координаційного Комітету за здійснення патріярхату УКЦеркви, скликаної напередодні, появилися майже у всій пресі по обидва боки океану. Так само широко спопуляризовано основний документ, прийнятий учасниками Дня Помісности, відомий як „Заява Координаційного Комітету", що складався з 10-ох точок - вимог програми змагань за помісність і патріярхат.

Останній пункт цієї „Заяви" стосується пляну відбути подібні Дні Помісности по всіх країнах українського розселення для поновного заманіфестування української солідарности і єдности у змаганнях за повноцінне оформлення й завершення нашої Церкви патріярхальним устроєм. Стосовна постанова звучить:

„З метою пожвавлення патріярхального руху закликаємо відбувати подібні Дні Помісної Церкви в різних осередках, зокрема пропонуємо провести такі Дні у першу річницю Архиєпископського Синоду в усіх осідках наших єпархій та екзархатів".

Річниця IV Архиєпископського Синоду УКЦеркви припадає на кінець вересня і початок жовтня цього року. Сам Синод відбувся після урочистостей посвячення Собору Софії 29 вересня — 4 жовтня 1969 р.

Сьогодні священство і миряни Української Католицької Церкви вже добре поінформовані про перебіг і постанови Собору, бо все це опубліковано у „Благовіснику Верховного Архиєпископа" (книга 1-4, 1969 р.). Постанови Архиєпископського Синоду стали для нашої Церкви немов новою „Хартією помісности", основним конституційним документом, на підставі якого має діяти, рядитися й розвиватися Помісна Українська Католицька Церква.

Як кожна велика справа, і наша відновлена помісність та патріярхальний устрій не родяться без труднощів і перешкод. Труднощі є внутрішні і зовнішні, і їх було б нерозумно скривати. Замало у всіх нас твердої волі і послідовности здійснювати власну церковну самоуправність; забагато в нашій ментальності рецидивів минулої української вдачі чекати на те, що нам подадуть та скажуть інші, що і як робити; забагато залишків нашого підрядного і вічно залежного думання, прикриваного неправильно зрозумілим леґалізмом. І скажім ще одне: не всі усвідомляємо, що в теперішній стадії змагань за помісність і патріярхат твориться історія нашої Церкви, що це подія, яка трапляється раз на сторіччя, і в ній не всі учасники свідомі своїх завдань, покликання і відповідальности.

Є труднощі і зовнішнього порядку. Крім багатьох інших, варто вказати лише на одну, а саме позицію Курійяльної адміністрації у Ватикані, головно Східньої Конґреґації. Кожна адміністрація не радо здає свої прероґативи і владу. Це з людського боку зрозуміло, а коли взяти до уваги складні шляхи і цілі ватиканської дипломатії, то цілком реалістично сприймемо всі перешкоди — формального і тактичного порядку, що їх ставиться нашій Церкві, яка до останнього часу цілком втратила свою автономію, на шляху до її усамоправнення.

Саме будучи свідомими цього, ми мусимо зробити все, щоб виявити свою рішучість, однозгідність, єдність щодо нашого першорядного завдання на церковному полі: завершення УКЦеркви патріярхальним устроєм. Якщо це буде ясним для другої сторони, якщо цієї позиції нікому не вдасться підірвати і якщо іншого виходу, як вказаний Синодом шлях і концепція помісности, не буде для Східньої Конґреґації, то напевно в Римі з цим погодяться.

Пропоновані Дні Помісности у річницю Синоду саме і будуть таким черговим виявом нашої підтримки Ієрархії у її заходах, доказом нашого прив'язання до висунених Синодом цілей та нашої готовости реалізувати постанови Синоду. Голос народу і священства, однодушну волю нашого єпископату ніхто не може зіґнорувати, якщо ми самі до цього не доведемо своєю літеплістю й кунктаторством. Все залежить від нас. Не важливо, чи тепер, за рік чи пізніше всі наші вимоги будуть здійснені так, як ми того хотіли б. Але важливо, щоб ми самі здійснили всі передумови і заходи до такого великого діла в тій мірі, щоб, як тільки прихильніші нам вітри завіють, Свята Столиця прийняла наші виправдані побажання і вимоги. Важливо також — при всякому висліді теперішньої фази змагань за помісність, — щоб ми залишили для майбутніх поколінь і для історії такий прецеденс нашого церковного самовизначення і дали доказ такої зрілости як членів Української Католицької Церкви, які годі буде комусь перекреслити. І які дадуть кращі висліди у відповідний час!

У першу річницю римських святкувань і Архиєпископського Синоду, значення і самий характер якого дехто намагається заперечити, всі ми — Владики, священство і вірні — повинні ще раз твердо заявити: для нас збір усіх наших Владик і прийняті ним постанови — це Синод і правні синодальні акти, якими бажає рядитися наша Церква. Ми повинні далі заявити, що миряни й мирянські організації дадуть повну підтримку ієрархії по єпархіях та екзархатах і всьому священству та монашим чинам, які будуть здійснювати ці постанови, а не зможемо підтримувати і наділяти довір'ям тих, які будуть стояти осторонь. Ми далі будемо промовляти до сумління і здорового розсудку вищих чинників управління Католицької Церкви, а в тому і прохати льояльно Вселенського Архиєрея, щоб наші слушні і прагнення були задоволені.

Координаційний комітет за здійснення патріярхату УКЦеркви, який постав у березні 1969 р. в Торонті й об'єднує громадські організації та мирянські товариства і групи в ЗСА і Канаді, який здобув благословення ієрархії та підтримку громадських централь обидвох країн і СКВУ, ініціює знов масові маніфестації українців католиків у наших двох митрополіях. Координаційний комітет закликає й подібні організації та установи з подібними цілями поза Північною Америкою включитися в цю акцію. На цьому місці варто ствердити, що координація руху за патріярхат в Америці увінчалася черговим успіхом, коли Крайова управа Товариства за патріярхальний устрій рішила приступити до координування дії та тісної співпраці з Координаційним комітетом, до якого Управа вислала свою делеґацію.

Громадський сектор так само дав підтримку нашій акції участю його чільних представників на наших конференціях та на маніфестації в Торонті. Ми очікуємо, що ця співпраця виявиться на місцях у повному включенні різних громадських чинників, а насамперед релігійних організацій у проведення Помісних Днів восени цього року.

Так само, як в Торонті проведений День Помісности відбувся за благословенням й участю ієрархії, і на цей раз бажаємо, щоб під проводом Владик і з активною участю всього священства ми змогли ще раз заманіфестувати нашу єдність і волю бачити нашу Церкву помісною і завершеною патріярхатом. Зокрема в усіх осідках наших єпархій та екзархатів ми очікуємо, що святкування і маніфестації будуть очолені Високопреосвященними Владиками. Очікуємо, що активну й ініціятивну участь у підготові візьмуть наші єпархіяльні та монаші священики і сестри. Мирянство радо візьме на свої плечі ґро технічної праці та матеріяльної допомоги.

Нехай не буде осередку, де, в такій чи іншій формі День Помісности не був би відзначений цього року. Служби Божі в намірені Помісности, збори, доповіді, мистецькі виступи, прийняті резолюції, висилані привітання — усе це форми відзначення першої річниці Синоду, залежно від місцевих умов і можливостей, які разом складуться на великий „голос Божого люду".

Не зважаючи на літній час і вакації, вже тепер треба готуватися, щоб цей чер-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ПРО ЖИДІВСЬКЕ ПИТАННЯ В СССР

Монтреал. — Один з найбільших у Канаді англомовних щоденних часописів, „Монтреал Стар" з 18 липня ц. р. вмістив у своєму суботньому літературно - мистецькому тижневику статтю Романа Рахманного на тему становища жидів у Совєтському Союзі, зручно пов'язуючи з цим один аспект українсько - жидівських відносин.

Стаття Р. Рахманного є в основному оглядом збірки есеїв п. з. „Жиди у совєтській Росії від 1917 року", що вийшла в Лондоні у Видавництві Оксфордського університету. Автор статті-огляду дає високу оцінку цій збірці, автори якої „щиро намагаються доглянути другу сторінку медалі майже в кожній темі під розглядом". В цілому співавтори збірки добилися успіху, бо вони наочно доказують читачеві, що жидівське питання в СССР наявно існує, всупереч всяким твердженням совєтських пропаґандистів протягом останніх 50 років.

Автор виразно підкреслює один важливий недолік тієї праці жидівських учених і публіцистів, а саме: „брак окремого есею про різні причини антисемітизму в районах жидівського поселення" (Білорусь, Україна, Литва) та про „поступові зміни в суспільному кліматі на тих територіях..." Такий есей „показав би, що одною з головних причин антисемітизму серед не-росіян була тенденція жидів ідентифікувати себе з панівною національністю, тобто з росіянами... Вони надіялися на забезпечення себе в суцільній російській імперії, яка ґарантувала б своїм громадянам закон і правопорядок. Послідовно, вони були проти всіх національних прагнень національних меншостей Росії" 1917-19 рр.

У цих надіях жиди завелися, бо, не зважаючи на їхню льояльність супроти совєтської держави й ідеології, їх далі переслідувано адміністраційними заходами, а „тліючий антисемітизм серед совєтських громадян російська совєтська адміністрація штучно підсичувала".

Роман Рахманний у своїй статті в часописі „Монтреал Стар" вказує на відрадний факт: „думаюча частина не - російських народів в СССР помалу починає розуміти цю проблему". Один з українських вільнодумців — (тепер на 25-літньому покаранні в мордовському концтаборі) підняв могутній поклик, щоб виправити кривди, заподіяні совєтським режимом різним меншостям: „Де є жидівські театри сьогодні, де їхні часописи, видавництва і школи?" — запитував Караванський у своєму зверненні. Тим часом відомо, що Жидівський театр у Москві закрито ще 1949 року".

Далі український журналіст цитує промову Івана Дзюби з 1966 року, в якій сказано: „Жиди мають право бути жидами, а українці українцями в повному та глибокому, а не лише формальному значенні цього слова".

„Промова Ів. Дзюби не була надрукована в совєтській пресі, але вона дійшла до читачів у приватних відписах. Англійською мовою вона появилася вперше у Торонті, в місячному журналі „Коментейтор", лютневий випуск 1968 року".

На думку Р. Рахманного, вміщення окремого есею про ці нові явища в СССР — а саме про дружніші стосунки між тамтешніми жидами і українцями, як другою найбільшою національністю в СССР — допомогло б поліпшенню стосунків між жидами і іншими національностями взагалі. А втім, такий підхід — вияснювання справжньої дійсности в СССР — є корисний для всіх народів тієї великодержави з росіянами включно, бо московська влада придушує всяку справжню інформацію про пекучі проблеми народів під її ярмом.

Нова велика стаття Р. Рахманного в канадійському англомовному часописі є новим ударом по московських централістах, які силкуються, зокрема, промовчати національне питання, а головно українське.

Орися С.

В СССР пожвавлюють підготову „народних санітарних дружин"

„Санітарні дружини — це добровільні патріотичні об'єднання, переважно з жінок і дівчат. Вони призначені подавати медичну допомогу потерпілим. Відомо, яку велику допомогу подавали дружинниці лікарям під час війни", — так схарактеризував санітарні дружини і їх завдання „начальник Управління санітарно-оборонної діяльности Товариства Червоного Хреста і Червоного півмісяця СССР" П. Курцев. Московська „Комсомольськая правда" в повідомленні „На перший заклик", з 30-го липня, подала, що нині в СССР відбуваються змагання „народних санітарних дружин", а згодом відбудуться перші в Совєтському Союзі „всесоюзні змагання, присвячені В. Леніну". Члени санітарних дружин вчаться й здають іспити, а потім самі при потребі подають першу медичну допомогу, „звичайно, у вільний від роботи час". Курсами провадять лікарі, переважно з лав совєтської армії, для потреб якої вони в першу чергу й створюються. „За мирного часу санітарні дружини обслуговують возкзали, чергують на шосейних шляхах, на пляжах. Справ для них є досить і в мирні дні, наприклад, під час стихійних лих".

З НАШИХ БУДНІВ

ПІЗНІЙ ІВАН

Це сумний факт і незаперечна правда, що так звана прірва між старшим і молодшим поколінням поширюється і поглиблюється не тільки в американців, але й серед нас, українців. Образово це можна б представити так, що в той час, коли молоді вже літають, ми, старики, ще далі їздимо воламе круторогими... Тобто я маю на увазі, що психіка у нас чумацька, чухраїнська. А щоб не показувати пальцем на когось другого, скажу про себе самого...

Весною цього року запросили мене добрі знайомі на вінчання їхньої доні, що відбулося, очевидячки, на одній з наших вакаційних осель. На превеликий мій жаль, я не мав змоги взяти участи в тій церемонії, бо перед тим інші добрі приятелі запросили мене на весілля свого сина, що відбулося, уявіть собі, в той самий день і майже в тій самій годині, тільки на іншій оселі. Рад-не-рад, не мавши фізичної можливости бути присутнім на двох празниках одночасно, я вибрався женити хлопця, а дівчині вислав привітальну телеграму з щирими бажаннями на нову - щасливу дорогу життя, і то, здається, навіть у віршованій формі.

Як звичай велить, я приготовив молодій парі скромний дарунок, — якийсь глечик чи іншу трипільську кераміку, але по своїй чумацькій вдачі (пізній Іван!) не передав цього глечика молодятам у день їхнього вінчання. А зараз, після вінчання, вони виїхали в пошлюбну подорож довкола Америки, так що не знати було, куди їм той дарунок посилати. Ну, думаю, колись вони, врешті, вернуться з тієї краєзнавчої прогулянки до Ню Йорку, а тоді вже їм особисто доручу вище згаданий шлюбний дарунок.

Аж недавно, уявіть собі, зустрічаю батьків молодої, — розуміється, — на Союзівці. Звичайно, я зараз кинувся до них вибачаючись за те, що не взяв участи в їхньому родинному святі, склав їм щирі ґратуляції з нагоди вінчання доні, а далі й кажу:

— Вибачте, що з мене такий пізній Іван, але я ще досі ношуся з весільним дарунком для молодят і, далебі, не знаю, як їм це доручити... Чи не були б ви ласкаві подати мені їхню адресу?

На це батько молодої лиш зідхнув печально, відвернув очі і безнадійно махнув рукою. А мама, ніроку сама ще гожа молодиця, глянула на мене з погордою, як на мале пиво, і відпалила:

— А ви, добродію, справді спізнилися з вашим дарунком, бо наші молодята вже давно розійшлися і хочуть брати розвід. Отже, справа не актуальна. Хіба затримайте цей презент, на всякий випадок, до того часу, коли дочка вдруге виходитиме заміж. В той спосіб обженете двоє весіль за той самий кошт.

Ікер

Степан Шах

ЛЬВОВ'ЯНИ НА ФЕРІЯХ

ДЕНЬ СВ. ОЛЬГИ

(Спомин з-перед 46 років)

(2)

Перед шкільними феріями, у червні 1924 р., приїхав о. І. Федевич до Львова й з а й ш о в, як звичайно, до „Просвіти". В часі розмови спитав він мене, куди вибираюся на вакації. Я не мав ще усталеного пляну. Тоді о. І. Федевич заохотив мене вибратися раз у Турчанщину, поміж бойків. „Там будемо мати, — казав він, — змогу щонеділі вибратися до якоїсь читальні „Просвіти", щоб запізнатися на місцях з людьми і сказати до них якесь поучаюче слово". Я дався „намовити". Тоді запропонував він мені побут в домі о. Ореста Мартиновича, пароха Яблінки Нижної, де є залізнича станція на місці до Турки лиш 10 км, а гірська річка повна пстругів, в лісі повно грибів і малин, а п-во Мартиновичі золоті, любі люди.

Захоплений таким описом місцевости й характеристикою гоподарів, я зразу написав листа до о. О. Мартиновича, якого вже особисто пізнав, і передав через о. І. Федевича. Через кілька днів я дістав відповідь від о. Пароха, що він радо мене з жінкою приймає навіть на шість тижнів, і додав, що має ще на своїм обширнім приходстві три вільні кімнати й готов під час вакацій заповнити їх львов'янами. Я тим зрадів і протягом 2-3 днів зорганізував „своє" товариство.

І так з-поміж нашого учительського збору на філії Академічної гімназії намовив я до виїзду до Яблінки: професора Ярослава Біленького (з жінкою і трьома дітьми), проф. Иосифа Роздольського (з жінкою), а на „Бесіді" — мого партнера від шахів, безженного, старшого вже суддю Володимира Яценя, типового яворівського „колотушника", дотепного, але й скупого, за що загально прозивали його „шкотом". П. Роздольська змобілізувала ще свого брата Ярослава Танчаковського, професора української гімназії в Тернополі, що обіцяв приїхати з своєю 14-річною дочкою. Отже, було нас уже забагато, тому о. Мартинович знайшов для проф. Біленького приміщення на лісничівці, де діти могли мати багато простору під лісом.

З початком липня з'їхалися ми всі на приходстві у Мартиновичів і виповнили обширний, але старий, у бойківськім стилі побудований (1860 р.)приходський дім. Приїхав ще на три тижні старший брат о. Ореста — безженний о. Омелян Мартинович (нар. 1875 р.), катехит української перемиської гімназії, що за Австрії був військовим капеляном II кляси у Відні, а під час війни навіть військовим деканом, якого цісар Франц Йосиф I відзначив „хрестом заслуги". Але для нього також не вистачило місця на плебанії, тому замешкав він у школі, в помешканні управителя-українця, що виїхав „на доли" у Сокальщину, звідки походив.

До Турки була вигідна к о м у н і к а ція: поїзд їхав зі Львова два рази денно аж до Сянок коло Ужока на чехословацькім кордоні і назад. Ми користали радо з цієї комунікації і все за „чимось" їздили до Турки або до Беньови, де був парохом знаний пасічник о. Іван Тимчук, кол. учень Академічної гімназії (рік матури 1904), та й до Сянок, щоб оглянути джерела ріки Сяну*).

У Турці центральним пунктом, де знайомі, головно в п'ятницю, стрічалися, ще не знайомі запізнавалися, був не новозбудований „Народний Дім", не приходський дім старого пароха о. почес. крилошанина Михайла Прухницького, а сніданковий покоїк у ресторані турчанського міщанина Щипка, радного міста, виділового філії „Просвіти" і члена надзірної ради „Повітової каси". Дітей своїх посилав до шкіл; дві доньки були вже вчительками (одна таки в Турці, друга в Турчанськім повіті), а найстарший син робив останній ригороз медицини на львівському університеті, яку р о з почав, вправді, ще перед війною 1913 р., але внаслідок військової служби при австрійській армії, потім при УГА під час польсько-української визвольної війни та через перебування в польському полоні, щойно у 1924 р. кінчав медичні студії, хоч став, як він сам себе з гумором називав, „старшим парубком".

III

24 липня виїхали ми всі чоловіки нашої вакаційної колеґії раннім поїздом, коло год. 10, до Турки. Було нас шість прогульковців: проф. Біленький, о. катехит Мартинович, проф. Роздольський, проф. Танчаковський, суддя Яценьо і я — в тім товаристві н а й м о лодший (проф. Роздольський питав мене ще при вступнім іспиті до 1-ої кляси в Академічній гімназії 1903 р.) Був це гарячий день. У турчанській кітловині над Стриєм пряжило сонце немилосердно, як у гуцульськім Косові над Річкою. Все шукало тіні. Спрага сушила язик і звужувала горло; голосові струни хрипли. Треба було гасити спрагу. З конечности зайшли ми — легким ходом на одно „пивце" до ресторану Щипка.

Входимо до сепаратного, нам уже знаного, сніданкового покоїка, а там, бач, „гасять" уже спрагу турчанські тубільці: наш добре знайомий д-р Щипко (ми називали його вже доктором, хоч він випрошувався від того титулу і додавав, що він лиш „докторант"); біля нього стояв нотаріяльний субститут Данилевич, а за ним голова „Народного Дому" о. катехит І. Федевич. Весела зустріч!

Ресторатор Щипко просить нас зайняти місця, уставляє крісла і шепотом заявляє, що має для нас несподіванку, бо — правдивого чеського „пільзнера". „Нині над ранком, — каже він, — перепачкував я через границю у Сянках дві бочки пільзнера з Ужгороду". Можна собі уявити, яку радість ця „несподіванка" у нас викликала. Ми присілися. Наш господар приносить н а м „гальби" і каже: „Ці дві бочки маю лише для найліпших моїх гостей - консументів: одна для вас, панове-львов'яни, а друга — для нашого пана старости (старостою був тоді Ізидор Ваґнер, кол. комісар поліції зі Львова).

„Пільзнер" нам смакував. Просимо про „ще". І коли ми були при нашій другій чи третій черзі, відкриваються двері і до „покоїчка" входять два львов'яни: проф. Василь Щурат, директор приватної гімназії СС Василіянок у Львові, і адвокат д-р Альфред Говикович, що тоді був начальним директором українського парцеляційного Т-ва „Земля" у Львові. Приїхали вони до Турки із свого вакаційного побуту на закупна для жінок. Д-р В. Щурат перебував з жінкою і двома синами у Розлучі, 15 км від Турки, а д-р А. Говикович з жінкою, дочкою і сином в Яворові, 9 км. від Турки, де був парохом старенький (нар. 1857 р.) шляхтич о. Іван Ріттер фон Штенберґ Стояловський. Село Явору купив від наслідників польського поміщика — за посередництвом о. І. Стояловського — з двором і лісами кол. суддя д-р Теодор Михайлівський, що тепер живе у Канаді.

*) Про джерела Сяну, про його допливи і його 17.000 км² сягаюче доріччя, про походження назви ріки „Сян" та про наші тодішні філологічно-топографічні дискусії на тему кельтійського походження цієї назви „Сян" — „Шам" дивись мій спомин „Між Сяном і Дунайцем" Мюнхен 1960, вид. „Христ. Голосу", ч. I. ст. 122-124. — С. Ш.

(Далі буде)

Тиждень Поневолених Націй в Бостоні

Бостон, Масс. (о. щ-к). — Тут в суботу, 18-го липня ц. р., відзначено Тиждень Поневолених Націй моторкадою і церемонією біля пам'ятника Джорджа Вашингтона. В полудневі години понад 40 авт від українців, латишів і литовців переїхали головними вулицями центру Бостону. Моторкада притягнула увагу численних американців.

Завершенням маніфестації була церемонія біля пам'ятника Джорджа Вашингтона у Бостон Паблік Гарден, яка включала: відспівання американського національного гимну, молитву за поневолені нації, яку провів латиський священик Освальд Блюмит, зложення присяги і прочитання проклямації від губернатора, яку прочитала адв. Анна Чопек, головна радна УНС, і зложення вінка від поневолених націй перед пам'ятником, який від українців зложив інж. Конрад Гусак, голова місцевого Відділу УККА. Закінчив церемонію промовою про значення Тижня Поневолених Націй і закликом про створення Постійного Комітету для Поневолених Націй в Конґресі Орест Щудлюк, заступник голови Відділу УККА, який також сповняв функцію маршала маніфестації.

Авта кожної групи були прибрані відповідними написами, як: „Свобода для України і всіх поневолених народів", „Москва зруйнувала українські православні і католицьку церкви", ОН повинні прослідити затруснення українських політичних в'язнів" і інші. В моторкаді було авто з гучномовцем, через який адв. Анна Чопек розголошувала інформації про поневолені нації і ціль Тижня Поневолених Націй.

До преси вислано пресові повідомлення про Тиждень Поневолених Націй і про маніфестацію. Телевізійний канал ч. 5 подав перебіг маніфестації у вечірню передачу вісток. Щоденник „Бостон Гловб" помістив знимку в недільному виданні, а у вечірньому виданні з 21-го липня був короткий допис про ціль Тижня Поневолених Націй.

З нагоди Тижня Поневолених Націй губернатор Френціс В. Сарджент видав проклямацію, проголошуючи тиждень від 12-го до 18-го липня „Тижнем Поневолених Націй" в Массачусетс. У церемонії підписання Відділ УККА заступали інж. Конрад Гусак, голова Відділу УККА і Орест Щудлюк, заступник голови Відділу УККА.

Цьогорічне відзначення ТПН у Бостоні заініціював і перепровадив місцевий Відділ УККА. На його запрошення до маніфестації включилися латиші і литовці.

Вийшла нова збірка „Крила над морем"

Філядельфія. — Під маркою „Об'єднання Українських Письменників „Слово" вийшла накладом в 1000 прим. збірка Івана Кметн-Ічнянського „Крила над морем", обкладинка В. Дорошенка. На 112 сторінках поміщено 82 твори цього автора, портрет п. І. Кметн-Ічнянського та „Уривки із рецензій і листів". На закінчення автор висловлює подяку за товариське слово, що міцнило творчі крила, пп. проф. Г. Костюку, О. Тарнавському, І. Коровицькому, В. Барці, В. Гайдарівському, д-рам М. Мандриці, Я. Славутичу, В. Міяковському, М. Марунчакові та ін., та п-і Ларисі Дончук за старанне складання тексту для „офсета". Після подання „Змісту" поміщено розділ „Ще трохи відгуків читачів". Збірка поділена на циклі: „Є щастя в поета", „Київський цикл", „Логос вічний", „Із циклу Поеми" і „Слідами пісень".

ДНІ ПОМІСНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

говий акт нашої духової мобілізації нам вдався і щоб ми склали і цей іспит. Не вказано відкладати такі маніфестації на пізніше, бо ніщо інше, як саме сконцентрована акція і однодушне волевиявлення саме в річницю Синоду (початком жовтня!), не вплине на всіх тих, до кого наш голос звернений. Як рідко-коли в бутті народу, сьогодні і в зв'язку з цією акцією можемо застосувати Франківську мудрість до багатьох тих, що були активними, і тих, що досі ще мало вчинили, до нас „малих рабів" і до тих, що їм більше дано і гідности й відповідальности — „Кожен думай, що на тобі міліонів стан стоїть!"

Нові дослідження д-ра Володимира Кисілевського

Українці Канади переходять найбільш знаменне десятиліття в своїй історії, сказав д-р В. Кисілевський в цінній доповіді на форумі Президії та Історичної Секції УВАН у Вінніпезі 8 червня. Це десятиліття позначене тим, говорив гість, що українці - канадійці випродукували низку дослідних історичних праць і тим самим перевищили ін. укр. поселення в світі, включно зі ЗСА. Це десятиліття замітне тим, що третя українська ґенерація на північно-американському ґрунті все більше проявляє зацікавлення минулим своїх батьків. Є однак велика потреба студійних праць в англійській мові, а це з уваги на те, що молоде покоління легше дає собі раду з англомовним виданням, чим виданням в рідній мові. Спомини, сказав доповідач, є дуже помічними в студіях минулого, але до цього потрібно, щоб спомини мали точні дані відносно часу, та осіб.

Д-р В. Кисілевський прибув до Вінніпеґу з Оттави, щоб в Статистичному Бюрі Манітоби досліджувати смертність українських піонерів: причини смерти, вік і т. п. Д-р Кисілевський на підставі доцьогочасних дослідів стверджує, що в початках поселення діти становили коло 80 відсотків всієї смертности українських поселенців. Він теж замітив, що о. Вацлав Куляви, польський домініканин, записував всіх померлих українців греко - католиків як римо-католиків.

Д-р В. Кисілевський звернув увагу в своїх дослідах на піонерську добу. Крім відомої праці „Ukrainian Settlements" він здав до друку „Dictionary of Ukrainian Biography; Pioners Settlers 1891-1900". Є це 916 біографій українських піонерів в Канаді. В дискусії, в якій забирали слово проф. Я. Рудницький, проф. М. Боровський, д-р Білат, С. Приступа, д-р М. Марунчак та інші, приявні ствердили велику вартість повищих студій, бо через знання минулого своїх родів, посилюється знання цілости свого народу. Гостя привітав проф. Я. Рудницький, а сесію проводив д-р М. Марунчак.

М. Григор

З життя Суботньої школи при церкві св. Константина в Міннеаполіс, Мінн.

Минулого шк. року наша школа мала 105 учнів. Маємо відділи чисто українські і англомовні. Директором школи є о. шамб. д-р Степан Кнап — місцевий парох. Школою опікується Батьківський Комітет, його очолює п. Татарин Дмитро.

Релігійне виховання нашої дітвори спочиває в руках о. директора Кнапа та о. Лева Дороша, сотрудника парохії. В англомовних відділах допомагали в навчанні релігії пані: Віндик, Ерко та Турнвал.

Пильну увагу звертає о. шамб. Кнап на приготування до Першого св. Причастя. З учнів нашої школи складається і Вівтарна дружина.

В останньому шкільному році в нашій школі працювали пані: Вовчак Оксана, Козак Лідія, Никифорук Леся, Проданюк Павлина, Спасик Катерина і Татарин Галина, та панове: Дорош Роман, Луців Славомир, Пакуляк Василь, Проданюк Йосиф та Смулка Роман. На протязі шкільного року було три імпрези: св. Миколая, Шевченківський концерт і День Матері. В підготову тих імпрез багато труду присвятила пані Дорощак. Все радо помагає в шкільних імпрезах наш дириґент інж. Карп'як Євген.

При нашій школі існує українська бібліотека (400 книжок). З неї користають деякі учні та старші любителі книжки. Бібліотекою опікується учитель Пакуляк Василь, який працює в користь ОПЛДМ та допомагає родичам в набуванні книжок для дітей.

Справі поширення і збуту української книжки багато уваги присвячує наш директор школи о. шамб. Кнап, бо і сам він має прекрасну власну бібліотеку і є „невилічимим" книжколюбом.

Треба ствердити, що школа сповняє своє завдання, Комітет батьківський свого діла пильнує, учителі працюють сумлінно, велике число батьків заінтересоване успіхами своїх дітей. Журить нас головно те, що поважне число наших дітей взагалі до жадної української школи не ходить, ані не належить до молодечих організацій. Цю обставину повинні взяти до уваги наші провідні чинники організованого життя.

Пакуляк Василь,
учитель школи

Празник св. Володимира в Українському селі в Ґлен Спей, Н. Й.

Сотні людей, деякі з далеких стейтів Америки та Канади, були свідками величавого празника св. Володимира, що відбувся в неділю, 26 липня 1970 р. в Українському селі в Ґлен Спей, Н. Й.

Празник звеличав своєю присутністю Преосв. Владика Кир Йосиф, Єпископ Стемфорду, що відправив у сослуженні о. д-ра шамб. В. Федаша зі Шльозбургу Архиєрейську Службу Божу і виголосив патріотичну проповідь, звернену до молоді, — говорячи про шанування рідної мови, віри та традицій.

По церковних відправах — гостинний дім п-ства Ераста Куровицьких в Гайленд Лейку, був місцем спільного обіду, в якому взяв участь Преосв. Кир Йосиф з духовенством та запрошеними гостями. У міжчасі на оселі „Верховина" відбувалася багата програма — з виступом відомого гумориста Миколи Понеділка та пописом дітей з табору Оселі, якому приглядався Владика Кир Йосиф.

Празник св. Володимира увійшов вже тут у традицію та що року стає більший, а новозбудована церква своєю красою стягає щораз більше прочан. Бажанням Преосв. Владики є, щоб празник св. Володимира в Ґлен Спей — нагадував всім широковідомі празники на нашій рідній землі.

М. К.

„УКРАЇНСЬКЕ" ВИДАВНИЦТВО „КРИМ"

Русифікатори сплели своє гніздо в приєднаному до Української ССР півострові Криму. Видавництво „Крим", підпорядковане так зв. Міністерству культури УССР, продовжує друкувати книжки російською мовою. Тільки за місяць липень те видавництво випустило ,за повідомленням „Літературної України" з 31-го липня, 8 назв книжок — і всі російською мовою, авторів з такими прізвищами: Воронін, Грунін, Єфремов, Знаковская, Кондрашенко, Маковецький, Міґунов і Фролов.

Нова українська журналістка

Ольга Марія Марущак

Кліфтон, Н. Дж. В червні ц. р., в Маркет університеті, у Вісконсин, закінчила університетські студії з журналістики і політичних наук з титулом бакалавра пані Оля Марущак.

Вона народилася 14 травня 1948 р. в Ашаффенбурзі, Німеччина, як дочка Василя і Анастасії, прибула до Америки в 1950 р. до Кліфтону. Батько Олі Василь Марущак є довголітнім рекордовим секретарем УНС, 42 Відділу ім. Т. Шевченка.

Народню школу Оля кінчала в парафіяльній школі при церкві св. Миколая в Пассейку. Навчалася в гайскулі-гімназії ім. Папи Пія XII в Пассейку, де виказала журналістичні здібности — два роки була головним редактором газети „Іґел Лайт" і дістала нагороду за найкращу газету в окрузі в сумі 150 дол. По гайскулі вписалася на журналістику в Маркет університеті і цього року його закінчила та поступила на працю до „Патерсон Нюс", де вона постійно працювала під час ферій студіюючи в університеті.

Як учениця парафіяльної школи, Оля Марущак належала до Пласту, 38 куреня в Пассейку, таборувала на Союзівці, в Іст Четгем, на Бобрівці та брала чинну участь у пластовому житті.

В університеті була членом спеціяльного студентського панелю шкільних газет і журналів, належала до організації „Мюкат", завданням якої було допомагати маленьким дітям в околиці університету, до організації молодих республіканців та до інших організацій.

Петро Ямняк

Люба Ліщинська виступала в ЛМКлюбі в Ню Йорку

Люба Ліщинська

В Літературно - мистецькому Клюбі в Ню Йорку, 12 червня виступала молоденька панночка Люба Ліщинська, донька Ярослава Ліщинського і Софії з Гнатишаків.

Панна Люба Ліщинська народилася 30 серпня 1954 р., в Амстердамі, Н. Й., в музикальній родині. Її батько, п. Ярослав Ліщинський, скрипаль соліст, студіював і покінчив Гендел Консерваторію в Мюнхені. Грав в інтернаціональній симфонічній оркестрі, що складалася з 120 музикантів, яка приготовлялася на велике концертове турне по Арґентині, та з незалежних причин не дійшло до цього. Мама панни Люби, пані Софія Ліщинська, — це відома декляматорка. Ніщо дивного, що донька таких мистців-родичів, панна Люба, дає надію стати колись зіркою - піяністкою.

Вона виконала в своєму пописовому концерті Шуберта „Імпромпту", Бетовена „Сонту патетік", Баха Токкату і „Фуґу" та Лисенка „Баркаролю". Техніка п. Любці — добра, що особливо видко в крещендах і декрещендах у відтінях ударів вона була дуже добра, особливо у „Фудзі". При дальшій наполегливій праці панна Люба може здобути славу і перемінитися у справжню феноменальну зірку сольо-піяністку.

Присутні в Літературно - мистецькому Клюбі щиро оплескували концертантку, яка виконанням своєї програми залишила у всіх присутніх миле враження.

Провідник цього вечора п. Керницький висловився про гру концертантки позитивно. Він сказав, що в цій залі виступали великі письменники, великі мистці. Треба п. Любі до теперішніх своїх осягів долучити ще великі студійні змагання, щоб здобути оту химерну славу, яка не легко дається мистцям зловити.

Я був на цьому концерті, бо п. Люба — це унука о. Лева Ліщинського, мого приятеля з теології у Львові, і вона учениця п. Ірени Заячківсько - Гаврилюкової, колись нашої сусідки з галицького Поділля.

о. Николай Вояковський

ОСТОРОГА ПЕРЕД ФАЛЬСИФІКАТОМ

Саскатун. — Єпарх УК-Церкви Саскатуну Єпископ Андрей оприлюднив в українській пресі в Канаді, в тому в тижневику „Наша Мета" з 25 липня, наступну заяву: „На днях у деяких місцевостях Канади появилася брошура, видана на циклъостилі „Byzantine Rite Divine Liturgy of St. J. Chrysostom" з апробатою Преосв. Кир А. Роборецького, під числом 30106483. У цій брошурі не подано автора ані місця видання. Ця брошура має літургічні помилки і також неточність у перекладі.

Єпископська Канцелярія оцим письмом подає до відома, що ця брошура вибита на циклъостилі без апробати Преосв. Кир А. Роборецького, як рівнож не уповажнювала нікого цю брошуру видавати.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Володимир Морковчук

Володимир Морковчук — це син Івана і Евгенії на передмісті Аллентавну, Па. Він, і всі в родині — члени Українського Народного Союзу. Народився 26-го січня 1953 р. Закінчив католицький гайскул з другим відзначенням за що був дістав степендію від місцевого Купецького Товариства. Володимир не мав клопотів в прийнятті його на інженерський курс в Лігай університеті в Бетлегемі, Па., в який вступає цієї осени. Цей молодець не цурається своєї рідної української мови. Говоріть до нього по англійськи, він вам відповідає плинно українською мовою. Має він й інші добрі прикмети. Ще за дитячих літ почав складати пляни на майбутнє. Знаючи, що наука коштує, він вже з дванадцятим роком розносив місцевий щоденник, встаючи ранком в п'ятій годині. Сім днів в тижні, дощ-не-дощ, сніг-не-сніг, метелиця-не-метелиця в темряві розносить газету, і таким способом загартовується в не легкій праці, обслуговує людей та й вчиться шанувати вартість цента чи доляра і складає собі на майбутню науку. Працював він вакаційними сезонами і в фабриці. Тепер з тим що він придбав своєю працею, зі стипендією та й з допомогою своїх улюблених родичів Володимир тільки просить Всевишнього про здоров'я і про опіку. Цього йому бажаємо.

Американські відгуки на українські твори в „Новій Ґалерії"

Вудсток, Н. Й. — Вже третій рік п-во Тетяна і Вол. Богачевські провадять у Вудстоці, Н. Й. власну мистецьку ґалерію під назвою „Нова Ґалерія". Вона міститься при шляху 212 у тому містечку, при вулиці 194 Тінкер. В цьогорічному сезоні там виставляються твори: В. Бачинського, Оленки Богачевської, Б. Божемського, Я. Вижницького, Я. Гніздовського, М. Чулаєвського, О. Канюки, О. Климка, Ю. Колесара, Е. Козака, З. Онишкевича, Іванни Прийми, Ю. Соловія, І. Шонка-Русича, а також кілька творів уже покійних мистців: О. Новаківського, С. Литвиненка і Олени Кульчицької. Останнім часом ґалерію п-ва Богачевських відвідали представники місцевої газети „Олстер кавнті Тавнсмен" і газети „Темпо", що виходить у містечку Кінґстоні, при щоденнику „Дейлі Фрімен", які дали позитивну оцінку виставленим образам. „Олстер кавнті Тавнсмен" з 16 липня, в замітці „Українські мистці в „Новій Ґалерії" ,писав, що „цього літа „Нова Ґалерія" презентує твори 12 відомих, поважних українських мистців" й подала прізвища названих вище мистців, кількість виставлених творів, якою технікою вони виконані, називаючи всю експозицію барвистою й цікавою. Газета „Дейлі Фрімен" з 1-го серпня прикрасила своє повідомлення про „Нову Ґалерію" двома фоторепродукціями: „Голова приятельки", — виконання мисткині Оленки Богачевської, з зазначенням, що це один із багатьох творів українських мистців у тій ґалерії, та репродукція нового дереворита Якова Гніздовського „Орел" ,праці якого газета назвала майстерними.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ У НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

ділиться з Українським Громадянством сумною вісткою,
що в дні 2-го серпня 1970 року
на 18-му році свого життя,
помер ненадійно та трагічно

бл. п.
ЮРІЙ ЯКІВ

змагун молодечої Команди Клюбу.

ПОХОРОН відбувся в дні 6-го серпня 1970 року у Брукліні, Н. Й.

Опечаленій Рідні Покійного щире співчуття складає

УПРАВА УСК-у

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих,
що 6-го серпня 1970 р. о год. 3-ій ранку,
несподівано відійшов від нас

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.
ВАСИЛЬ ХОМУТ

ПАНАХИДА в п'ятницю, 7-го серпня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 8-го серпня1970 р. о год. 9:15 ранку з похоронного заведення до церкви св. Юра при 7-ій вул. в Ню Йорку, відтак на Cypress Hill Cemetery, Queens, L.I., N.Y.

Горем прибиті:
НАТАЛІЯ — дружина
ІГОР і БОГДАН — сини
ОКСАНА — донька
ЙОСИФ — брат в Україні

З нагоди несподіваного тихого упокоєння
28-го липня 1970 року

сл. п.
МАРІЇ ПЕТРІВНИ ТУРКАЛО

української громадської і літературної діячки,

висловлюємо щиросердечне співчуття — мужеві Покійної

професору Костеві Туркалові і синам — інженеру Зіновієві

Туркалові з Родиною та д-ру Ярославові Туркалові з Родиною.

Д-р ІВАН РОЗГІН з дружиною ЄВГЕНІЄЮ
Д-р ВАСИЛЬ РОЗГІН з Родиною
Д-р ЮРІЙ РОЗГІН з Родиною

Відкриття табору ОДУМ

5-го липня відбулося офіційне відкриття сезону на ОДУМівській оселі „Київ".

Привітав на оселі дітей і батьків виконуючий обов'язки голови оселі п. І. Гладун. Він попросив до слова о. д-ра С. Гаюка, настоятеля церкви св. Вознесенія в Нюарку, який побажав дітям успіху, підкресливши, щоб діти — говорили на оселі українською мовою.

Під звуки українського гимну піднесено на щогли 3 прапори: американський, український і одумівський. Увечорі на оселі відбувся бенкет, який відкрив молитвою і патріотичним словом о. д-р С. Гаюк. Під час бенкету промовляли І. Гладун, В. Кирейко і п-і Харченко та інші. Бенкет закінчився молитвою.

На другий день, о год. 10 ранку відбулося Богослуження для дітей і всіх мешканців оселі та гостей, при співі хору під дир. Рафаїла Венке.

При кінці Служби Божої в наміренні всіх присутніх на оселі, зокрема молоді прочитано молитву.

Цього ж дня відкрито офіційно — Молодечий табір „ОДУМ'у". Після Служби Божої на лоні природи, багато гостей забавлялись до пізнього вечора.

В суботу 11-го липня відбувся на оселі Фестиваль ОДУМ'у. Фестиваль відкрив І. Гладун, а започаткував його табір ОДУМ'у „Хортиця" співом ОДУМівського маршу „Ми об'їхали землю навколо". В дальших точках виступали одумівці з філій — Філядельфії, Трентону, і Бавнд Бруку. Фестиваль переплітався мистецькими виступами: спів, танками, грою на бандурах, мистецьким словом та деклямаціями, керував фестивалем п. Гуща.

Вечером при участи таборян, їх родичів та гостей відбулася ОДУМівська ватра.

В неділю при великій кількості на оселі батьків, таборовиків і гостей та зокрема понад 50 дітей, що перебувають в таборі, відправив о. протопресвітер Ф. Кульчинський Службу Божу. Співав хор під кер. п. Гурського.

Оселя ОДМ'у „Київ" є в гарній околиці біля м. Акорд в Кетскильських горах. Там є дитячий табір „Хортиця" з вишколеними виховниками. Зацікавлених цією справою батьків просимо звертатися на адресу:

ODUM Resort Center In.
Box 40, R.F.D. 1.
Accord, U. Y. 12404.
Phone: (914) 626-7715

вбо:

Mr. A. Filimonchuk
144 Parker Ave.
Maplewood, N. Y. 07040

Кожної неділі відправляються тут Служби Божі в українському православному обряді.

К. Степовий

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. В. Б., Дітройт: Дякуємо за інформацію про совєтську „ленінську мирну нагороду" в сумі $27.500 для американського біохеміка д-ра Лінуса Павлінга. Проте, видвигнені в коментарі обвинувачення було б необхідно доказати ліпшими документами, ніж твердження з приватного листа, бо справа могла б легко опинитися в суді.

Всч. о. Р. Г., Пенсильвенія: Радо надрукували б спростування поданої в „Свободі" вістки. Але, пишете: „Участь у тому дні взяли не тисяча осіб, але не більше як 600.00". Всі знаємо, що на „цілі" та „десяті" і „соті" рахується доляри, але як це розуміти при обрахунку людей?

ВШ. М. К., Чикаго: Дякуємо за переслані дописи з Парижу. Вже використані.

ВШ. М. С-к, Едмонтон: Жалуємо, що друк репортажу „По Україні далекій" зробив Вам прикрість. Поважна частина друкованих у „Свободі" матеріялів приходить на адресу одного чи другого з редакторів. Редактор, на адресу якого Ви вислали свого довгого листа-репортаж, не міг знати, що це не призначене до друку, бо цього Ви в листі не зазначили. Будьте певні, що коли б Ви попередили його про приватний характер Вашого листа, він ніколи не був би появився друком. Редактор був в тому переконанні, що зробить Вам прислугу і приємність, а вийшла — прикрість.

ВШ. М. О., Філядельфія: Дякуємо за добру пораду, щоб „Свобода" і „Америка" порозумілись та не робили в тому самому часі вакаційної перерви цих щоденників. Напишіть таку пораду також до „Америки".

ВШ. Ю. З., Клівленд: Жалуємо, але „Свобода" нікому не подає адрес своїх передплатників. Як бажаєте, можете нам переслати закритого листа з відповідною поштовою маркою і самі випишемо потрібну адресу та перешлемо Вашого листа.

В десяту річницю смерти Михайла Кисіля

Минає десять років, як 19-го серпня 1960 р. о год. 10 вечором рознеслась сумна вістка в Бостоні про смерть, на удар серця, на засіданні Комітету школи українознавства незабутнього громадського працівника бл. п. Михайла Кисіля.

По тяжких переживаннях в таборах в Німеччині покійний Михайло Кисіль зі своєю дружиною Пелагією прибув в 1949 р. до Америки, де оселився в Бостоні, Масс., і працював до кінця свого життя не легко на щоденний прожиток, розвиваючи велику громадську працю.

Михайло Кисіль належав до 374 Відділу УНСоюзу і був секретарем Окружного Комітету Відділів УНСоюзу. Співорганізатор і довголітній касир УККА в Бостоні.

Згодом зорганізував при парохії св. Юра школу українознавства та був її директором. Працював активно в Пласті, був головою Пласт-Прияту, в парохії був дяком та деякий час вів церковний хор, провадив парохіяльні книги, нагороду за дяківство повертав назад, як жертву на церкву. Був членом Виховної Ради Ю. СУМА, зразковим платником УНФонду. Не жалував тяжко запрацьованого гроша на будь які збірки.

Важко перерахувати всі його добрі діла, бо покійний все спішив туди, де кликав його громадський обов'язок, де була потрібна його праця чи порада.

Полишив в смутку улюблену дружину Пелагію, яка тепер живе в Ню Йорку, і яка на згадку про покійного її мужа Михайла заливається сльозами.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Кецмур

ЗВІЛЬНЕНИЙ З КОМУНОКИТАЙСЬКОГО УВ'ЯЗНЕННЯ

Британський інженер Джордж Ватт (зліва) сміється радісно, прибувши до Гонг Конгу після звільнення з ув'язнення у комуністичному Китаї, в якому він перебував майже три роки, обвинувачений у шпигунстві в користь Великої Британії.

Михайло Гукевич

(Посмертна згадка).

В дні 14-го липня, 1970 р. по довгій і важкій недузі відійшов у вічність св. п. Михайло Гукевич. Згаданий уродженець Судової Вишні, Львівської области, який опісля перенісся до міста Бібрки, де відкрив власне підприємство, яке провадив до 1944 р.

З наступом московської армії і відступом німців залишив рідні сторони і виїхав до Німеччини, а 1950 р. емігрував до Америки і замешкав в Амстердамі, Н. Й. Тут працював в місцевій індустрії аж до переходу на пенсію соціяльного забезпечення.

Тут зразу включився в члени Українського Народного Союзу. Світлої пам'яті Михайло Гукевич був спокійної вдачі, примірний парохіянин укр. кат. церкви та жертводавець на народні цілі. Згаданий лишив 5 одружених дітей та дружину Михайлину.

Внаслідок воєнних обставин родина була розбита: син і дві дочки живуть в північній Америці, одна дочка в Польщі, а один син вивезений на Сибір. Похорон відбувся 17-го липня при численній участі родини Союзового членства та членів місцевої громади й околиці.

Похоронні Богослуження відслужив місцевий парох о. Лев Ліщинський, в коротких словах попрощав покійного та відпровадив на парохіяльний цвинтар. Після похорону родина попросила всіх присутніх на прийняття, яке відбулося в Українськім Американськім Горожанськім Домі, приготоване родиною, членками Об'єднання Жінок ОЧСУ та близьких знайомих.

Треба виразно підкреслити, що родина покійного з власної понуки для тривалої пам'яті покійного батька замість квітів на його домовину зложила поважні пожертви на тривалі народні цілі. На Собор Святої Софії в Римі 30.00 дол. зложили дружина Михайлина, син Роман з дружиною, дочка Леопольда з родиною, та дочка Теодозія з родиною і п-во Кнауер з сином Богданом з Канади. 25.00 на Фонд Верховного Архиєрея і голови укр. кат. помісної церкви Кардинала Йосифа Сліпого. Родина Кривуличів 15.00 дол. і родина Маславських з Бостону 10.00 дол. на Собор св. Софії. Разом 80.00 дол. На інвалідів української армії 10.00 дол. На Визвольний Фонд 35.00 дол. родина Гукевичів, Кривуличів і Бурків та п-во Скаферик з Ню Йорку. Відділ ООЧСУ в Амстердамі 10.00. Разом на Визвольний Фонд 45.00 дол.

Належить зазначити, що це вже другий з черги спосіб вшанування покійних в Амстердамі, що замість квітів на домовину складають обильні пожертви на народні цілі. Цей примір гідний до наслідування. Всім жертводавцям складаєм щиру подяку, а родині глибоке співчуття, нехай тривала буде пам'ять про св. п. Михайла Гукевича.

О. Пацак

НОВІСТЬ ДЛЯ ФІЛЯТЕЛІСТІВ

Клюб Українських Філятелістів в Боффало, Н.Й. видав чергову коверту проєкту п. Ф. Іскала. На коверті в мистецькому оформленні подано 9 українських банкнотів з часів Визвольних Змагань у дійсних красках із двомовним написом: „Золоті роковини українських банкнотів". Рівночасно перевидано унікальний вже тепер каталог з 1923 року: „Гроші Української Держави 1917-1920 рр.", Львів, 1923, в трьох мовах — українській, англійській та французькій. Видання ці заслуговують на увагу ширшого громадянства своїм змістом та технікою виконання.

(О.Б.)

Більше помилок, як змісту

„Літературна Україна" з 31 липня звернула увагу на неграмотно-хаотичне видання „Політвидаву України" під назвою „Законодавство про пам'ятники історії та культури". Помилка вже в назві: треба „пам'ятки", до яких належать також і пам'ятники. „Кричущі недогляди — на кожному кроці", сказано в рецензійному відгуку на те видання, але до мовних, назвових, друкарських та ін. помилок треба додати й навмисні, русифікаторські: Костел Магдалини названо „костьолом Магдаліни", відому Вірменську церкву у Львові теж названо „костьолом", район Несторовський, а треба Нестерівський, Бродовський, а треба Бродівський, Н а дворнянський, а треба Надвірнянський і т. п., село Крепке, а треба с. Кріпке, Слов'яногорськ, а треба Слов'яногірськ тощо. Упорядник і редактор книжки — Л. Гельфанд Воздвиженську церкву всюди називає Здвиженською, Видубицький манастир — Видубецьким...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 9-го СЕРПНЯ 1970 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла Відд. 102, зараз по Сл. Божій о год. 11-ій в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Єдність Відд. 163 о год. 12 дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься чл. прибути і відібрати дивидендові чеки. — С. Филик, фін. секр.

СУБОТА, 15-го СЕРПНЯ 1970 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі, 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. Проситься вирівняти членські вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Ю. Баранюк, фін. секр., майор І. Тарнавський, гол. К.К.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила